

Underskud paa 220,000 Kr. Endvidere beder jeg lagt Mærke til, at man ogsaa ved Anlægget derovre har udskudt et Centraldampvadskeri, der ligeledes var projekteret. Prisen paa dette kan jeg ikke angive, men Prisen paa det paa Ebberødgaard — og det paa Bregninge kan paa ingen Maade være mindre, snarere større — var 64,000. Denne Sum, lagt til 220,000, gør, at vi komme ned paa et faktisk Underskud af 284,000, men vi ere ikke færdige endnu. Man har nemlig opbrugt den opsparede Fond. Hvor stor denne er, erindrings jeg ikke i Øjeblikket, jeg har ikke haft Lejlighed til at se det efter. Men altsaa, i Stedet for, at man her har givet det Udseende for Finansudvalgets Medlemmer af, at Anstalterne i Øjeblikket have et Underskud paa Byggeforetagendet af 150,000 Kr., er der et faktisk Underskud paa 300,000, idet vi nødvendigvis maa fremhæve, at det, der har været Lovens Forudsætninger skulde bygges derovre, hører med til Byggekapitalen. At de bryde Loven, idet de lade være med at opfylde den efter dens Forudsætninger, gør ikke Underskuddet mindre, men bliver lidt mere usmageligt. Man er gaaet ind paa at medtage disse Anlæg i Bygningsudgifter for den 1¼ Million, som var bevilget. Dette er faktisk. Vi staa altsaa her med et Underskud af mindst 300,000 Kr. Dertil kommer saa, hvad vi ikke vide. Vi vide saa forfærdelig lidt om Forholdene derovre; de ere jo ikke paa nogen som helst mulig Maade klare. Jeg vil tillade mig at stille to Spørgsmaal til den højtærede Minister: Har den højtærede Kirkeminister tilladt Anstalternes Direktion at undlade Bygningen af et Centraldampvadskeri og af et Lysanlæg, uagtet dette hørte med til Lovens Forudsætninger? Det er et klart Spørgsmaal, som der kan gives et klart Svar paa. Har den højtærede Minister tilladt dette? Og hvis den højtærede Minister ikke har gjort det, saa er mit næste Spørgsmaal: Hvad har den højtærede Minister da foretaget sig, da det kom til hans Bevidsthed, at man ikke byggede efter det, der var Forudsætning for Bevillingens Givelse her i Tinget?

Jeg er ikke færdig endnu, mine Her-
rer, men jeg vil tillade mig, inden jeg gaar videre, at gøre et lille Sidespring, det er en Sammenligning, jeg vil anstille. Der var Tale om tre Projekter, hvilket de Her-
rer ville vide, nemlig ved Bregninge, Straarup ved Kolding Fjord og Viborg. Den højtærede Minister vilde ikke paa nogen som helst mulig Maade have Viborg, som han sagde, af Hensyn til Tuberkulosen,

derimod vilde han gerne have Kolding, uagtet Kolding i denne Henseende staa omtrent for pro mille Antallets Vedkommende som Viborg. Dette Hensyn til Søbadene spiller imidlertid ikke nogen som helst Rolle, for naar Kolding, som har Søbade, har samme pro mille-Antal for Tuberkulosedød som Viborg, der ikke har Søbade, maa Viborg nødvendigvis være sundere end Kolding, hvis Søbade skulde være gavnlige for tuberkelsyge. Men jeg vil helt se bort fra dette og blot anstille følgende Beregning. Havde man købt Arealet ved søndre Teglgård ved Viborg, havde man alene paa Arealet sparet 88,000 Kr. Viborg Byraad havde erklæret, at det vilde forsyne Anstalterne med Gas og Vand, saaledes at Anstalterne altsaa vilde spare Udgifterne til Anlægget af Vandværk og elektrisk Værk; det blev for Lysstationen 60,000 Kr., og for Vandværkets Vedkommende 57,000 Kr., som Anstalterne vilde have sparet, hvis man havde købt dette Distrikt ved Viborg, der var akkurat lige saa sundt som andre, og dertil kommer, at det har vist sig, at man har maattet yde ca. 15,000 Kr. til Oprettelse af en Holdeplads og Anlæg af Veje. Tælle vi dette sammen, vil det vise sig, at der vilde have været sparet 88,000 Kr. plus 60,000 plus 57,000 plus 15,000 ved at lægge Anstalterne oppe ved Viborg, altsaa 220,000 Kr. Men dertil kommer endnu en Besparelse. Anstalterne maa nu — det er i hvert Tilfælde projekteret og er blevet fremhævet, da Loven blev behandlet — beregne ca. 1,000 Kr. om Aaret til Lærerpersonalets Befordring fra og til Vejle. Denne Udgift var bleven sparet, hvis man havde taget Viborg. Kapitaliserer man det, kunne vi sætte det til 25,000 Kr., lagt til de 220,000, bliver det 245,000 Kr., som man havde sparet ved at lægge Anstalterne oppe ved Viborg. Med andre Ord, uagtet man nu i administrativ Henseende har bygget paa en saa utilladelig Maade, som man har, vilde man alligevel have kunnet gennemføre Byggeanlægene nogenlunde med Bevillingen, hvis man havde valgt den Plads, som der var Mulighed for kunde blive valgt.

Jeg skal saa gaa tilbage til mine Betragtninger over de foreliggende Oplysninger, dem, der ere fremkomne her, og dem, der ere forelagte Finansudvalget. Jeg har ovenfor nævnt, at Bidraget til Billetsalgsstedet og til Vejanlægget er ca. 15,000 Kr. Det fremgaar af de Aktstykker, der ere sendte af Ministeriet til Finansudvalget, at Anstalterne til Billetsalgsstedet ved Selle-